

Regeringens proposition

2007/08:52

Nya regler om beslut och betalning avseende
trängselskatt m.m.

Prop.
2007/08:52

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 31 januari 2008

Fredrik Reinfeldt

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till ändringar i lagen (2004:629) om trängselskatt. Förslaget innebär bland annat att ett beskattningsbeslut om trängselskatt ska omfatta en kalendermånad i stället för som i dag ett kalenderdygn. Beskattningsbeslut av Vägverket genom automatiserad behandling ska fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som beslutet avser. Betalning av skatt ska ske senast den sista dagen i andra kalendermånaden efter den månad som beslutet avser.

Vidare föreslås att det nu gällande undantaget från förvaltningslagens (1986:223) bestämmelser om underrättelse och motivering av myndighets beslut tas bort. Skattskyldiga ska därmed underrättas om beskattningsbesluten och besluten ska innehålla de skäl som har bestämt utgången.

I propositionen föreslås att expeditionsavgiften slopas. Tilläggsavgiften ska vara den enda avgift som tas ut vid försenad betalning. En höjning av avgiften till 500 kr föreslås. Beslut om tilläggsavgift genom automatiserad behandling ska fattas senast 20 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats.

Ett undantag från förvaltningslagens regler om rättelse och omprövning föreslås beträffande beslut av Vägverket. Rättelse av uppenbart oriktiga beslut ska redan i dag under vissa förutsättningar beslutas av Vägverket med stöd av en bestämmelse i lagen om trängselskatt.

En tidsfrist föreslås för Skatteverket att fatta beslut när Vägverket dessförinnan inte fattat något beslut genom automatiserad behandling. Vidare föreslås en tidsfrist för Skatteverket att fatta omprövningsbeslut på eget initiativ. Denna löper ut 60 dagar efter det första beslutet som fattats i frågan och överensstämmer med fristen för de skattskyldiga att begära

omprövning. Om Skatteverket på eget initiativ fattat ett omprövningsbeslut ska en begäran om omprövning av det beslutet ges in senast 60 dagar efter beslutsdagen.

Regeringens förslag avser att råda bot på vissa administrativa problem med betalningen av trängselskatt. Främst gäller det omständigheterna att betalning ska ske utan avisering och att betalningstiden är kort. Ändringarna innebär stora förenklingar för de enskilda och för inblandade myndigheter. Myndigheternas totala kostnader för uppbörd och service beräknas minska liksom antalet omprövningsärenden m.m. när antalet beslut blir färre. Indrivningen kommer att bli effektivare när besluten avser en längre period och därmed också större belopp.

Utöver ändringarna i lagen om trängselskatt föreslås ett förtydligande i vägtrafikskattelagen (2006:227) när det gäller vilken myndighet som ska besluta om befrielse från dröjsmålsavgift. Med anledning av detta föreslås även en ändring av en hänvisning i lagen (1972:435) om överlastavgift. I vägtrafikskattelagen föreslås vidare ett undantag från förvaltningslagens regler om rättelse och omprövning beträffande Vägverkets beslut om vägtrafikskatt genom automatiserad behandling. Sådana beslut som är uppenbart oriktiga ska redan i dag under vissa förutsättningar rättas av Vägverket med stöd av en bestämmelse i vägtrafikskattelagen.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt.....	6
2.3	Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)	11
3	Ärendet och dess beredning	12
4	Ändringar i lagen om trängselskatt	13
4.1	Trängselskatt genom automatiserad behandling.....	13
4.2	Undantag från förvaltningslagens regler om rättelse och omprövning av beslut	18
4.3	Expeditionsavgift och tilläggsavgift.....	19
4.4	Beslut när skatt eller avgift inte har påförts genom automatiserad behandling.....	20
4.5	Omprövning	22
4.6	Undantag från förvaltningslagens bestämmelser om underrättelse och motivering av beslut.....	23
5	Vissa ändringar i vägtrafikskattelagen	24
6	Ikraftträdande	25
7	Konsekvenser av förslaget	25
7.1	Effekter för de skattskyldiga	25
7.2	Offentligfinansiella effekter	26
8	Författningskommentar	28
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift	28
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt.....	28
8.3	Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)	31
Bilaga 1	Lagförslag i promemorian Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.....	32
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.....	36
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	37
Bilaga 4	Lagrådets yttrande.....	43
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 januari 2008.....	44

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2007/08:52

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
2. lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt,
3. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1972:435) om överlastavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § första stycket, 5 kap. 17 § och 8 kap. 2–4 §§ vägtrafikskattelagen (2006:227) skall också gälla överlastavgift.

9 §¹

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § första stycket, 5 kap. 17 § och 8 kap. 2–4 §§ vägtrafikskattelagen (2006:227) ska också gälla överlastavgift. *Det som i 5 kap. 17 § vägtrafikskattelagen sägs om Skatteverket gäller då länsstyrelsen.*

Denna lag gäller inte i fråga om fordon som är registrerat i militära fordonsregistret, används hos Försvarsmakten enligt skriftligt avtal med denna eller är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt förfogandelagen (1978:262).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

¹ Senaste lydelse 2006:230.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:629) om trängselskatt¹
dels att 13 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 13 § ska utgå,
dels att 2, 3 a, 11, 12, 14, 15 och 17–19 §§ samt rubrikerna närmast
före 12 och 15 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 14 a, 15 a och
15 b §§, samt närmast före 14 a och 15 a §§ nya rubriker av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Skatteverket är beskattningsmyndighet.

För beskattningsmyndighetens räkning *skall* Vägverket, genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, besluta om trängselskatt, *expeditionsavgift* och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av sådan skatt och avgift, *om inte annat följer av 15 eller 20 §.*

För beskattningsmyndighetens räkning *ska* Vägverket, genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, besluta om trängselskatt och tilläggsavgift, *om inte annat följer av 15, 15 a eller 20 §,* samt verkställa uppbörd av sådan skatt och avgift.

3 a §²

Bestämmelserna i 20 § *första stycket* och 21 § förvaltningslagen (1986:223) *skall* inte tillämpas i fråga om

1. *beslut enligt 11 § första stycket denna lag, eller*

2. *sådana beslut enligt 11 § andra stycket denna lag som innebär att skatt inte skall tas ut eller att skatt skall tas ut med ett lägre belopp.*

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) *ska* inte tillämpas i fråga om *Vägverkets* beslut enligt denna lag.

11 §

Ett beskattningsbeslut skall fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt. Varje beslut *skall* avse *ett kalenderdygn.*

Om beslut om skatt eller avgift har blivit uppenbart oriktigt på

Beskattningsbeslut ska fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt. Varje beslut *ska* avse *en kalendermånad.*

Om mer än en person under en kalendermånad blivit skattskyldig

¹ Senaste lydelse av 13 § 2007:616.

² Senaste lydelse 2007:616.

grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, skall den myndighet hos vilken behandlingen utförts besluta om rättelse.

för en bil, ska ett beskattningsbeslut fattas för varje skattskyldig.

Beskattningsbeslut enligt 2 § andra stycket ska fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som beslutet avser.

Betalningstid

Betalningstid för trängselskatt som har påförts genom automatiserad behandling

12 §³

Trängselskatt skall utan uppmaning betalas senast den fjortonde dagen efter den dag som skattskyldigheten har inträtt.

Trängselskatt, som har beslutats enligt 2 § andra stycket, ska betalas senast den sista dagen i andra kalendermånaden efter den månad som beslutet avser.

14 §⁴

Om trängselskatt eller expeditionsavgift inte betalas inom den tid som angetts i en uppmaning enligt 13 § första stycket eller den tid som anges i 15 § andra stycket, skall en särskild avgift (tilläggsavgift) påföras den skattskyldige med 200 kronor. Tilläggsavgift får påföras högst en gång per bil och kalenderdygn. Den sammanlagda tilläggsavgiften för en skattskyldig får inte överstiga 2 000 kronor per bil under en kalendermånad.

Om trängselskatt inte betalas inom den tid som anges i 12 §, 15 § andra stycket eller 15 a § andra stycket, ska en särskild avgift (tilläggsavgift) påföras den skattskyldige med 500 kronor. Tilläggsavgift får påföras en skattskyldig högst en gång per bil och kalendermånad.

Beslut om tilläggsavgift enligt 2 § andra stycket ska fattas senast 20 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats.

Tilläggsavgift, obetald trängselskatt och obetald expeditionsavgift skall betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

Tilläggsavgift och obetald trängselskatt ska betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

³ Senaste lydelse 2006:334.

⁴ Senaste lydelse 2007:616.

14 a §

Om trängselskatt eller tilläggsavgift som har beslutats enligt 2 § andra stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, ska Vägverket rätta beslutet.

Omprövning av beslut m.m.**Beslut när trängselskatt eller tilläggsavgift inte har påförts genom automatiserad behandling**15 §⁵

Beskattningsmyndigheten skall ompröva och meddela beslut om sådan skatt eller avgift som avses i 11–14 §§, om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl.

Om det inte har fattats något beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift enligt 2 § andra stycket, får beskattningsmyndigheten besluta i frågan. Sådant beslut får fattas, i fråga om trängselskatt, senast 60 dagar efter den dag då ett beslut enligt 2 § andra stycket senast skulle ha kunnat fattas och, i fråga om tilläggsavgift, senast 60 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats.

Skatt eller avgift som har beslutats enligt första stycket skall betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

Trängselskatt eller tilläggsavgift som har påförts enligt första stycket ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

Om trängselskatt har betalats utan föregående betalningsuppsmaning, skall en begäran om omprövning ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast tre veckor efter det att betalningen har skett. I annat fall skall en begäran om omprövning ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 60 dagar efter det att beslut om expeditionsavgift eller tilläggsavgift har fattats.

⁵ Senaste lydelse 2007:616.

15 a §

Beskattningsmyndigheten ska ompröva beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift, om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl.

Trängselskatt eller tilläggsavgift som har påförts vid omprövning ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

15 b §

När beskattningsmyndigheten på eget initiativ omprövar ett beslut, ska omprövningsbeslutet fattas senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan.

En begäran av den skattskyldige om omprövning ska ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan. Om Vägverket har beslutat om rättelse eller om beskattningsmyndigheten på eget initiativ har omprövat ett beslut, ska en begäran om omprövning av beslutet ha kommit in senast 60 dagar efter beslutsdagen.

När beskattningsmyndigheten på den skattskyldiges begäran omprövar ett beslut om tilläggsavgift, får myndigheten samtidigt till den skattskyldiges fördel ompröva det beskattningsbeslut som föregått tilläggsavgiften, även om tiden för att begära omprövning av detta beslut har gått ut.

17 §⁶

Bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a §§ samt 19 kap. 6 § första och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483) skall tillämpas i fråga om anstånd med betalning av skatt och avgift enligt denna lag.

Bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a §§ samt 19 kap. 6 § första och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483) ska tillämpas i fråga om anstånd med betalning av trängselskatt och tilläggsavgift.

⁶ Senaste lydelse 2006:241.

Med *skatt avses även expeditionsavgift och med skattetillägg skall* då i stället avses tilläggsavgift.

Med skattetillägg *ska* då i stället avses tilläggsavgift.

Prop. 2007/08:52

18 §

Beskattningsmyndigheten får, självmant eller efter ansökan av den skattskyldige, besluta att trängselskatt, *expeditionsavgift* eller tilläggsavgift helt eller delvis inte *skall* tas ut, eller *skall* återbetalas, om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften.

Beskattningsmyndigheten får, självmant eller efter ansökan av den skattskyldige, besluta att trängselskatt eller tilläggsavgift helt eller delvis inte *ska* tas ut, eller *ska* återbetalas, om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften.

19 §⁷

Beslut som avses i 15, 17 och 18 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Beslut som avses i 6 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den sökande eller av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Beslut som avses i 15, 15 a, 17 och 18 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Beslut som avses i 6 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den sökande eller av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 2007:616.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § och 5 kap. 17 § vägtrafikskattelagen (2006:227) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

Vägtrafikskatt beslutas av Vägverket genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Om skatt som har beslutats enligt första stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, *skall* Vägverket rätta beslutet.

Om skatt som har beslutats enligt första stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, *ska* Vägverket rätta beslutet.

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska inte tillämpas i fråga om Vägverkets beslut enligt första stycket.

5 kap.

17 §

En avgift (*dröjsmålsavgift*) *skall* tas ut för varje fordon där vägtrafikskatt inte betalas inom den tid och i den ordning som har bestämts enligt denna lag.

Om anstånd med betalning av skatten har beviljats enligt 8 eller 9 §, *skall* dröjsmålsavgift tas ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens slut.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

En avgift (*dröjsmålsavgift*) *ska* tas ut för varje fordon där vägtrafikskatt inte betalas inom den tid och i den ordning som har bestämts enligt denna lag.

Om anstånd med betalning av skatten har beviljats enligt 8 eller 9 §, *ska* dröjsmålsavgift tas ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens slut.

Skatteverket får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift, om det finns särskilda skäl.

I övrigt gäller bestämmelserna i 1–5 och 7 §§ lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

Lagen (2004:629) om trängselskatt trädde i kraft den 1 januari 2005. Med stöd av lagen kan tids- och platsrelaterade skatter tas ut. Under en försöksperiod från och med den 3 januari 2006 till och med den 31 juli 2006 togs skatt ut för passager in i och ut ur Stockholm. Efter beslut av riksdagen återinfördes trängselskatten i Stockholm från och med den 1 augusti 2007 (prop. 2006/07:109, bet. 2006/07:SkU19, rskr. 2006/07:212).

En av regeringen utsedd förhandlingsman har haft i uppdrag att bland annat utvärdera hur vägavgifter i form av trängselskatt kan vara en del av finansieringen av väginfrastrukturen i Stockholms län (dnr N2006/9229/IR). Förhandlingsuppdraget har slutrapporterats i december 2007. I en delrapport från den 30 januari 2007 har förhandlingsmannen lämnat ett antal förslag till förändringar i utformningen av trängselskatten. Flera av dessa förslag behandlas i den ovan nämnda propositionen om återinförande av trängselskatt i Stockholm.

Förhandlingsmannen föreslår i sin delrapport att betalningstiden för trängselskatt förlängs från 14 dagar till fem veckor. Genom en sådan förlängning av tiden för inbetalning skulle det bli enklare att betala in trängselskatt, eftersom detta då kan göras i slutet av varje månad i samband med att övrig hushållsekonomi sköts. Regeringen har i prop. 2006/07:109 (s. 16 och 17) uppmärksammat frågan och uttalat att det är angeläget att förenkla betalningsrutinerna för trängselskatten. Enbart en förlängning av betalningstiden innebär dock inte att antalet skattebeslut minskar varför regeringen uttalade att det bör utredas om månatliga debiteringar av trängselskatt kan införas.

I en promemoria från Finansdepartementet den 25 juni 2007, Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m. (dnr Fi2007/5088), föreslås vissa ändringar i lagen om trängselskatt. Förslagen innefattar bland annat att beskattningsbeslut ska omfatta en kalendermånad samt att betalning ska ske senast den sista dagen i månaden efter den månad som beslutet avser. Utöver ändringar i lagen om trängselskatt innefattar promemorian ett förslag om ett förtydligande av vägtrafikskattelagen (2006:227) vad gäller vilken myndighet som ska besluta om befrielse från dröjsmålsavgift. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Förslagen har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2007/5088).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 13 december 2007 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen i *bilaga 3*. Lagrådet, vars yttrande finns i *bilaga 4*, har lämnat förslagen utan erinran.

I förhållande till lagrådsremissen har vissa redaktionella justeringar gjorts i lagtexten.

Förslaget om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift har tillkommit efter det att regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande.

4 Ändringar i lagen om trängselskatt

4.1 Trängselskatt genom automatiserad behandling

Regeringens förslag: Ett beskattningsbeslut ska avse en kalendermånad. Beslut om trängselskatt genom automatiserad behandling ska fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som avses med beslutet. Skatt som bestämts i ett sådant beslut ska betalas senast den sista dagen i andra kalendermånaden efter den månad som beskattningsbeslutet avser.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens i det att beskattningsbeslut ska avse en kalendermånad. Promemorians förslag innefattar därutöver att det till beskattningsbeslut ska fogas en sammanställning av månadens skattepliktiga passager. Någon sista dag för beslut genom automatiserad behandling uppställs inte i promemorians förslag. I promemorian föreslås att trängselskatt ska betalas senast den sista dagen i kalendermånaden efter den månad som beskattningsbeslutet avser.

Remissinstanserna: *Föreningen Gröna Bilister, Justitieombudsmannen, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten, Länsrätten i Stockholms län, Motorbranschens Riksförbund, Motormännens Riksförbund, Skatteverket, Stockholms läns landsting* samt *Sveriges Kommuner och Landsting* tillstyrker promemorians förslag. *Datainspektionen* är i stort positiv till promemorians förslag men anser att det är tveksamt om den föreslagna ordningen, som innebär att materialet kommer att bevaras under väsentligen längre tid än tidigare, lever upp till den enskildes rätt till respekt för sitt privatliv. *Inspektionen* anser att långa lagringstider av detaljerad information om enskilda gör det extra angeläget att försöka begränsa spridningen av personuppgifterna. *Datainspektionen* föreslår att sammanställningen över månadens alla skattepliktiga passager begränsas till att ange antalet passager per dag och belopp. *Kammarrätten i Stockholm* tillstyrker promemorians förslag men pekar på att den föreslagna ordningen torde innebära att all den information som finns om en kalendermånad kommer att bevaras under viss tid, trots att den skattskyldige ifrågasätter kanske endast en eller ett par passager den aktuella månaden. Även *Stockholms Handelskammare*, som anser att de föreslagna förändringarna i huvudsak är till det bättre, är orolig för vilka konsekvenser ändringarna kan få för integritetsskyddet, eftersom uppgifter om passager kommer att behöva sparas längre än tidigare. *Vägverket* anser att förslagen om månadsbetalningar och motivering av besluten är bra. *Vägverket* menar dock att motiveringen bara bör omfatta de passager som sker till dess det maximala dagsbeloppet har nåtts samt påpekar att den personliga integriteten avseende information om passager måste skyddas även när en bil byter ägare under beskattningsmånaden. *Vägverket* förordar därför att skatten ska vara betald senast den sista dagen i kalendermånaden två månader efter den månad som beslutet

avser samt att beskattningsbeslut ska gå ut i början av betalningsmånaden. Alternativt föreslår Vägverket att beslutsmotiveringarna gör mindre detaljerade. *Stockholms kommun* välkomnar de föreslagna förändringarna av betalningsrutinerna. Kommunen påpekar dock att ändringarna kan medföra minskad flexibilitet för t.ex. dem som ingår i bilpooler och delar en bil, eftersom de förlorar möjligheten att betala endast för egna dagliga resor. Enligt kommunens mening bör möjligheten att behålla en daglig betalning parallellt med det föreslagna systemet undersökas. *Biluthyrarnas Riksförbund* tillstyrker förslagen men anser att det bör införas en möjlighet att betala vid passage av betalstationerna. Förbundet anser vidare att det bör säkerställas att det även i fortsättningen går att få reda på fordons passager via onlineaccess. I likhet härmed anser *Sveriges Åkeriföretag*, som också tillstyrker förslagen, att det bör utformas en bättre möjlighet till webbaserad uppföljning av fordon. *Svenska Naturskyddsföreningen* tillstyrker förslagen men anser att det måste tydliggöras att betalningsskyldighet inträder även om aviseringen av denna skyldighet inte har fungerat. Föreningen anser också att det måste tydliggöras att en bilägare måste betala aviserad trängselskatt i avvaktan på hantering av dennes överklagande.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Enligt 9 § lagen (2004:629) om trängselskatt inträder skattskyldighet för trängselskatt när ett skattepliktigt fordon passerar en betalstation. Skattskyldig för trängselskatt är, enligt 8 §, den som vid skattskyldighetens inträde är registrerad ägare till bilen enligt vägtrafikregistret. Ett beskattningsbeslut fattas för varje bil som gjort en skattepliktig passage, dvs. passerat en betalstation. Enligt 11 § ska ett beskattningsbeslut avse de skattepliktiga passager som gjorts under ett kalenderdygn.

Den skattskyldige får ingen särskild underrättelse om att denne blivit skattskyldig till trängselskatt. Först om trängselskatten inte betalas i tid, dvs. senast 14 dagar efter den skattepliktiga passagen, får den skattskyldige en skriftlig påminnelse och påförs även en expeditionsavgift. Expeditionsavgiften och den obetalda trängselskatten ska vara betald senast 30 dagar efter dagen för beslutet om expeditionsavgift.

När trängselskatten infördes på försök skulle betalning ske inom fem dagar från det att skattskyldigheten inträdde, dvs. fem dagar efter passage av en betalstation. Avsikten var att en s.k. transponder skulle monteras i bilen och registrera skattepliktiga passager. Med en transponder i bilen skulle också skatten betalas automatiskt direkt i anslutning till passagen. Att fullgöra betalningen inom fem dagar skulle då inte innebära något problem för den skattskyldige. För att underlätta för dem som inte hade en transponder, utsträcktes betalningsfristen senare under försökstiden till 14 dagar (se prop. 2005/06:198). Förhandlingsmannen har pekat på att transpondern i uppbördssystemet kan tas bort. Med den träffsäkerhet som numera finns vid den automatiska kameraavläsningen finns det inte längre något behov av transponder. Transpondrarna har inte heller använts som beskattningsunderlag utan har enbart haft en kontrollfunktion.

Under försöket med trängselskatt fanns flera sätt att betala på och efter hand utökades betalningsmöjligheterna. De flesta betalade automatiskt med autogiro, men det gick också att betala över disk på Pressbyrå eller 7-Eleven i hela landet, med kort via Internet eller på bank och via Internetbank. Det var möjligt att få information om hur mycket som skulle betalas hos Vägverkets kundtjänst, på webbsidan ”Mina skattebeslut” eller i samband med betalning på Pressbyrå och 7-Eleven. Betalningsrutinerna har inte ändrats utan är desamma när trängselskatten nu återinförts i Stockholm.

Under försöket fattades det i genomsnitt 104 000 skattebeslut per dag eller 2,1 miljoner beslut per månad. När trängselskatten nu har återinförts i Stockholm har under perioden augusti till och med december 2007 i genomsnitt fattats cirka 111 000 skattebeslut per dag eller cirka 2,3 miljoner beslut per månad.

Vissa omständigheter i det befintliga systemet för beslut och betalning avseende trängselskatt har utsatts för kritik. Det som kritiken främst har riktat sig mot är att betalning ska ske utan att den skattskyldige fått något beskattningsbeslut samt mot att det är svårt att veta vad och hur mycket som ska betalas. Problemen med att veta vad och hur mycket som ska betalas beror i huvudsak på att det fattas ett beskattningsbeslut för varje dag som passage har skett. Det kan då vara svårt att hålla isär de olika dagar och passager som skatt ska betalas för. Nuvarande betalningsfrist kan också upplevas som för kort.

Nya regler om beslut och betalning

Det är viktigt att systemet med beskattningsbeslut och betalning av trängselskatt är enkelt och tydligt. Det är också angeläget att systemet är så enkelt som möjligt att administrera, såväl för myndigheter som för företag och enskilda. Vidare måste systemet utformas på ett sådant sätt att spridningen av personuppgifter begränsas. Som en del häri måste systemet, som framförts av *Vägverket*, ge skydd för den personliga integriteten i de fall en bil byter ägare.

Att få en debitering varje månad får anses innebära en avsevärd förenkling för nästan alla skattskyldiga, både enskilda och företag, jämfört med nuvarande system. En stor vinst för de skattskyldiga uppkommer också om betalning inte behöver göras förrän i slutet av en månad och därmed kan ombesörjas i samband med att övrig hushållsekonomi sköts. Mot denna bakgrund anser regeringen att systemet för beslut och betalning av trängselskatt bör ändras så att ett beskattningsbeslut avser alla skattepliktiga passager under en kalendermånad och så att betalningstidpunkten för skatten i normalfallet infaller vid utgången av en månad.

I denna proposition (se avsnitt 4.6) föreslår regeringen att nuvarande undantag från bestämmelserna i förvaltningslagen (1986:223) om underrättelse om beslut slopas. Detsamma gäller beträffande nuvarande undantag från förvaltningslagens bestämmelser om motivering av beslut. Detta medför i normalfallet, enligt 20 § förvaltningslagen, att beskattningsbeslut ska innehålla de skäl som har bestämt utgången. En ytterligare särreglering om att beskattningsbesluten ska innehålla till exempel en sammanställning av passager, är enligt regeringens mening obehövlig.

Det ankommer i stället på de ansvariga myndigheterna att ta ställning till hur ett beskattningsbeslut ska utformas för att uppfylla förvaltningslagens krav. Regeringen anser således inte att det finns ett behov av en sådan uttrycklig regel om sammanställning som föreslås i promemorian.

Vid utformningen av systemet för beslut och betalning av trängselskatt finns anledning att ta hänsyn till regleringen om registrering av ägarbyten av fordon. Av 10 kap. 2 § förordningen (2001:650) om vägtrafikregister följer att en ny ägare till ett fordon ska registreras från och med den dag som anges i anmälan om ägarbytet, om anmälan kommit in till Vägverket inom tio dagar från den angivna dagen för ägarbytet. Med nuvarande system för trängselskatt innebär denna regel om efterhandsregistrering att en person som har sålt sitt fordon kan komma att påföras trängselskatt för passager som har gjorts efter försäljningen, dvs. under tid då denne inte längre är ägare till fordonet. I samband med införandet av lagen om trängselskatt uttalades att sådana beslut får handläggas enligt bestämmelserna om omprövning och överklagande (se prop. 2003/04:145, s. 50).

En konsekvens av att ett beslut om trängselskatt fattas innan ett ägarbyte hunnit registreras är att uppgifter om den nye ägarens passager i vissa fall kan bli tillgängliga för den förre ägaren. Som angetts ovan föreslår regeringen i denna proposition att undantaget från förvaltningslagens regler om motivering och underrättelse avseende beslut ska tas bort. Detta skulle i ägarbytesfallen kunna medföra att uppgifter om trängselskatt sänds till andra personer än de som rätteligen är skattskyldiga. Det är därför angeläget att ett ändrat system för trängselskatt utformas så att problemet med ägarbyten undviks.

Regeringen anser att de månatliga besluten om trängselskatt ska fattas i nära anslutning till de skattepliktiga passager som besluten avser. Beskattningsbeslut kan dock inte fattas i början av en månad, eftersom problemen kring efterhandsregistreringar av ägarbyten då kvarstår. Beslutstidpunkten för trängselskatt bör vidare bestämmas så att den inte sammanfaller med Vägverkets hantering av fordonsskatt. Av 5 kap. 3 § första stycket vägtrafikskattelagen (2006:227) framgår att fordonsskatten för ett skatteår eller en skatteperiod ska betalas under månaden före ingången av skatteåret eller skatteperioden (betalningsmånaden). I dessa fall ska, enligt 8 § vägtrafikskatteförordningen (2006:242), ett inbetalningskort för skatten sändas till den skattskyldige senast den 12 i betalningsmånaden.

Med hänsyn till det anförda anser regeringen att beskattningsbeslut genom automatiserad behandling bör fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som avses med respektive beslut. Denna sista dag för beslut bör anges i lagen om trängselskatt för att tydligt avgränsa beslutsbefogenheterna för Vägverket respektive Skatteverket. Vad gäller Skatteverkets befogenheter innefattar regeringens förslag i denna proposition att verket får fatta beslut om trängselskatt senast 60 dagar efter den dag då beslut genom automatiserad behandling senast skulle ha kunnat fattas, se avsnitt 4.4.

För skatt som har påförts genom ett beslut som fattats genom automatiserad behandling anser regeringen att betalningsfristen ska löpa ut vid utgången av andra kalendermånaden efter den månad som avses med beslutet. Således ska till exempel de beslut som avser januari månads

passager fattas senast den 20 februari och skatten för passagerna betalas senast den 31 mars.

Det föreslagna systemet ger möjlighet för skattskyldiga att betala trängselskatten tillsammans med andra räkningar såväl i slutet av den månad som beskattningsbeslutet fattats som i slutet av månaden därefter.

När den skattskyldige underrättas om beskattningsbeslutet ska det också innefatta en avisering om betalning. Vägverket kommer emellertid även i fortsättningen att erbjuda skattskyldiga att teckna avtal om autogiro.

Som *Svenska Naturskyddsföreningen* anført är den skattskyldige skyldig att betala beslutad trängselskatt, även om denne av någon anledning inte nåtts av underrättelsen om beskattningsbeslutet. Det bör framhållas att denna skyldighet finns. Regeringen anser emellertid inte att det är nödvändigt att införa en särskild bestämmelse i detta avseende. Att en begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut inte inverkar på skyldigheten att betala den skatt eller avgift som omprövningen eller överklagandet avser, framgår av 22 § lagen om trängselskatt.

Det ankommer i första hand på de ansvariga myndigheterna att ta ställning till i vad mån och på vilket sätt information om skattepliktiga passager ska tillhandahållas de skattskyldiga, till exempel via Internet, utöver genom underrättelse om beskattningsbeslut.

Särskilt om trängselskatt och integritet

Överväganden rörande den personliga integriteten har varit ett viktigt inslag i lagstiftningsarbetet om trängselskatt och behandlades utförligt i prop. 2003/04:145, s. 90–104. Integritetsaspekterna kommenterades även i samband med återinförandet av trängselskatt i Stockholm (se prop. 2006/07:109, s. 16). Frågeställningarna gör sig gällande även vid införande av det nu föreslagna besluts- och betalningsförfarandet.

Regler om hur länge det material som har tagits upp vid kameraövervakning inom ramen för systemet med trängselskatt får bevaras finns i 3 kap. 6 § förordningen (2001:650) om vägtrafikregister. Av bestämmelsen framgår att uppgifter om trängselskatt ska, om skatten har betalats och omprövning inte har begärts, gallras ur vägtrafikregistret en vecka efter det att fristen enligt 15 § tredje stycket lagen om trängselskatt för begäran om omprövning har gått ut. Detta innebär att materialet i normalfallet, då trängselskatten har betalats i tid, ska gallras från registret senast sex veckor efter den skattepliktiga passagen. Den exakta tiden beror på när skatten betalas, eftersom omprövningsfristen är tre veckor från inbetalningsdagen.

Om skatten inte betalas i tid och den skattskyldige påförs expeditionsavgift och eventuellt tilläggsavgift är omprövningsfristen 60 dagar från dagen för beslutet om den tillkommande avgiften. Materialet kan i dessa fall bevaras som längst cirka 100 dagar, beroende på när beslutet om tilläggsavgift fattas. Om den skattskyldige har begärt omprövning ska uppgifterna i stället gallras när en begäran eller ett överklagande enligt 19 § lagen om trängselskatt slutligt har prövats. Under dessa förhållanden får således materialet bevaras tills ärendet eller målet har avgjorts vilket kan innebära en väsentligt längre tid. Om skatten inte har

betalats, ska uppgifterna gallras när fordringen har preskriberats. Material från registreringen av de skattepliktiga passagera som inte behövs för att fatta ett beslut om trängselskatt ska gallras omedelbart.

Om det nu föreslagna systemet för beslut och betalning av trängselskatt införs, kommer materialet att bevaras under en längre tid än tidigare. I normalfallet, när skatten betalas i tid, kommer materialet att bevaras cirka tre till fyra månader efter den skattepliktiga passagen i stället för sex veckor som gäller i dag. Skillnaden beror på den mer generösa betalningsfristen och på att omprövningsfristen för skattskyldiga föreslås bli 60 dagar från dagen för beslutet om trängselskatt i stället för, som i dag, tre veckor från inbetalningsdagen. Dessutom föreslås beskattningsbesluten fattas för en kalendermånad i efterskott och senast den 20 i månaden efter den då passager skett. Det innebär att beslutet från vilket omprövningsfristen räknas kan vara fattat mer än en månad efter den skattepliktiga passagen.

Det förhållandet att gallringsfristerna för det underliggande bildmaterialet till beslut om trängselskatt förlängs är en oundviklig effekt av förslaget att förlänga betalningstiderna och att beskattningsbeslut ska fattas i efterhand. Det är självklart nödvändigt att upptagningarna från kameraövervakningen bevaras till dess det står klart att den skattskyldige inte har några invändningar mot beslutet. Beslutets giltighet kräver att bevis om passagen finns i de fall detta blir aktuellt. Förlängning av tiden för bevarande av materialet kan därför inte, och särskilt inte i ljuset av syftet med förlängningen, anses inverka menligt på de skattskyldigas personliga integritet.

Sekretess gäller för beslut om trängselskatt eller underlaget för bestämmande av sådan skatt beträffande uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för passagen. Det förhållandet att ett beskattningsbeslut nu kan komma att innehålla sådana uppgifter förändrar inte innehållet i sekretessreglerna. Att upplysa den skattskyldige om vilka skattepliktiga passager som gjorts med dennes fordon under föregående månad, kan inte anses vara till men för den skattskyldiges personliga integritet.

4.2 Undantag från förvaltningslagens regler om rättelse och omprövning av beslut

Regeringens förslag: I lagen om trängselskatt införs ett undantag från förvaltningslagens regler om rättelse och omprövning beträffande beslut av Vägverket.

Promemorians förslag: Tar inte upp frågan.

Remissinstanserna: Tar inte upp frågan.

Skälen för regeringens förslag: Vägverket ska genom automatiserad behandling, för Skatteverkets räkning, bl.a. besluta om trängselskatt och tilläggsavgift i enlighet med 2 § lagen (2004:629) om trängselskatt. Vidare ska Vägverket besluta om rättelse enligt 11 § andra stycket lagen om trängselskatt, om ett beslut om skatt eller avgift har blivit uppenbart oriktigt på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen. Om-

prövning av beslut om skatt eller avgift ska däremot göras av Skatteverket, i enlighet med 15 § första stycket lagen om trängselskatt.

I syfte att renodla uppdelningen av myndigheternas beslutsbefogenheter anser regeringen att bestämmelserna om rättelse och omprövning i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) inte ska kunna tillämpas i fråga om Vägverkets beslut. För att utesluta en sådan tillämpning föreslår regeringen att ett undantag från dessa bestämmelser införs i lagen om trängselskatt beträffande beslut av Vägverket.

4.3 Expeditionsvavgift och tilläggsavgift

Regeringens förslag: Bestämmelserna om expeditionsvavgift slopas. Om betalning inte sker inom föreskriven tid ska en tilläggsavgift påföras med 500 kronor. Beslut om tilläggsavgift genom automatiserad behandling ska fattas senast 20 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats.

Promemorians förslag: Innefattar inte någon sista dag för beslut om tilläggsavgift genom automatiserad behandling men överensstämmer i övrigt med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Svenska Naturskyddsföreningen* ifrågasätter om en god betalningsdisciplin kan upprätthållas om inte tilläggsavgiften sätts till ett högre belopp än 500 kr.

Bakgrunden till regeringens förslag: Om den skattskyldige inte själv betalar trängselskatten senast 14 dagar efter den dag då skattskyldigheten inträtt, utgår en skriftlig betalningsuppmaning och den skattskyldige påförs också en expeditionsvavgift, se 12 och 13 §§ lagen (2004:629) om trängselskatt. Expeditionsvavgiften infördes för att kostnaden för det allmänna för att skicka en uppmaning inte ska bäras av systemet utan av den person som inte betalar skatten inom den föreskrivna tiden (prop. 2003/04:145, s. 55). Enligt 6 § förordningen (2004:987) om trängselskatt uppgår expeditionsvavgiften för närvarande till 70 kronor per betalningsuppmaning. Detta belopp och den obetalda trängselskatten ska betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om expeditionsvavgift.

Underlåter den skattskyldige att betala expeditionsvavgift och trängselskatt inom tidsfristen påförs en tilläggsavgift med 200 kronor. Tilläggsavgiften samt det tidigare obetalda beloppet ska betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift. Avgiften påminner till sin konstruktion om de förseningsavgifter som tas ut enligt skattebetalningslagen (1997:483) och taxeringslagen (1990:324), se prop. 2003/04:145, s. 57. Syftet med avgiften är att förmå de skattskyldiga att betala i tid. Tilläggsavgift får påföras högst en gång per bil och kalenderdygn och får inte överstiga 2 000 kronor per kalendermånad och bil. Reglerna om tilläggsavgift finns i 14 § lagen om trängselskatt.

Skälen för regeringens förslag: Om förslaget om månadsdebitering av trängselskatt införs, bortfaller behovet av en expeditionsvavgift. Expeditionsvavgiften är i dag avsedd att täcka kostnaderna för den skriftliga påminnelse som skickas ut innan beslut om tilläggsavgift fattas i de

fall den skattskyldige inte betalar skatt i rätt tid. Den skattskyldige kommer enligt förslaget att underrättas om ett beskattningsbeslut vid debiteringen med en tydligt angiven sista inbetalningsdag. Något behov av en påminnelse innan tilläggsavgift påförs kan därför inte anses föreliggande. Liksom i dag ska det normalt sett även i det nya systemet gå ut totalt två betalningsuppmaningar avseende trängselskatten – en i form av ett beskattningsbeslut och en vid beslut om tilläggsavgift. Med hänsyn härtill finns det efter införandet av ett tydligt beskattningsbeslut inte längre någon anledning att skicka ut en uppmaning inklusive expeditionssavgift om skatten inte betalas i tid. Expeditionssavgiften kan därför tas bort.

Regeringen föreslår att ett beskattningsbeslut om trängselskatt ska avse alla skattepliktiga passager under en kalendermånad. Vid sådant förhållande framstår en tilläggsavgift om 200 kronor som låg i relation till att det totala skattebeloppet kan uppgå till 1 380 kronor under en månad. Det är viktigt att tilläggsavgiften är av sådan storlek att den utgör ett effektivt påtryckningsmedel för att betala trängselskatt i rätt tid. Det är även med hänsyn till en effektiv indrivningsverksamhet nödvändigt att avgiften är tillräckligt hög. Enligt regeringens mening framstår det som rimligt att höja tilläggsavgiften till 500 kronor.

I enskilda fall kan det vara uppenbart oskäligt att tilläggsavgift tas ut, helt eller delvis. Att Skatteverket i sådana situationer får besluta att avgift inte ska tas ut, eller ska återbetalas, följer av 18 § lagen om trängselskatt.

Liksom för beskattningsbesluten anser regeringen att en tydlig avgränsning av beslutsbefogenheterna för Vägverket respektive Skatteverket bör anges i lagen om trängselskatt beträffande beslut om tilläggsavgift. Regeringen föreslår därför att beslut om tilläggsavgift genom automatiserad behandling ska fattas senast 20 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats. Beträffande Skatteverkets befogenheter innefattar regeringens förslag i denna proposition att verket får fatta beslut om tilläggsavgift senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats, se avsnitt 4.4.

4.4 Beslut när skatt eller avgift inte har påförts genom automatiserad behandling

Regeringens förslag: Det klargörs att Skatteverket får fatta beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift utan att beslutet föregåtts av ett beslut av Vägverket genom automatiserad behandling. En tidsfrist införs för Skatteverket att fatta beslut i dessa fall. Om frågan gäller trängselskatt ska beslut fattas av Skatteverket senast 60 dagar efter den dag då ett beslut genom automatiserad behandling senast skulle ha kunnat fattas. Om frågan gäller tilläggsavgift ska beslut fattas av Skatteverket senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats.

Promemorians förslag: Även i promemorian föreslås att det klargörs i lagtexten att Skatteverket får fatta beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift även om inte Vägverket dessförinnan har fattat beslut i frågan genom automatiserad behandling. I promemorian föreslås att ett sådant

beslut av Skatteverket ska fattas senast 60 dagar efter det att skattskyldigheten enligt 9 § har inträtt, eller – i de fall beslutet avser tilläggsavgift – senast 60 dagar efter beslutet om trängselskatt.

Remissinstanserna: *Skatteverket* har påpekat att om tidsfristen för dess beslutsmöjlighet utgår från den dag då skattskyldigheten inträtt, så kan detta leda till att grundbeslutet måste begränsas till att avse endast en del av en kalendermånad. Samtidigt kan materiella förutsättningar finnas för att besluta om skatt för hela kalendermånaden. Skatteverket anser att det därför bör övervägas om inte utgångspunkten för tidsfristen om 60 dagar ska bestämmas till utgången av den kalendermånad under vilken skattskyldighet har inträtt.

Skälen för regeringens förslag: Av 15 § första stycket lagen (2004:629) om trängselskatt följer att Skatteverket ska ompröva och meddela beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift, om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl. Bestämmelsen innebär en skyldighet för Skatteverket att meddela omprövningsbeslut. Därutöver innebär skrivningen ”ompröva och meddela beslut” att Skatteverket kan fatta beslut om skatt eller avgift även om Vägverket dessförinnan inte fattat beslut i frågan genom automatiserad behandling.

Lagtexten är enligt regeringens mening inte tillräckligt tydlig. I syfte att avhjälpa detta föreslår regeringen en bestämmelse som klart anger att Skatteverket får besluta i en fråga, även om något beslut dessförinnan inte har fattats genom automatiserad behandling.

För att skapa en tydlig ram för Skatteverkets beslutsbefogenheter och även en ökad förutsebarhet för de skattskyldiga, anser regeringen att en yttersta tidsgräns bör uppställas för när beslut får fattas av Skatteverket i nu aktuella fall. Denna bör bestämmas så att sista dagen för beslut infaller i någorlunda nära anslutning till de skattepliktiga passager som beslutet avser. Tidsgränsen bör vidare, som *Skatteverket* anført, ge möjlighet att fatta beslut om trängselskatt för skattepliktiga passager under en hel kalendermånad. Det är också lämpligt att tidsfristen löper ut samtidigt som tidsfristen för omprövning av beslut (se avsnitt 4.5).

Mot nu angiven bakgrund föreslår regeringen att Skatteverkets beslut ska fattas, i de fall frågan gäller beskattning, senast 60 dagar efter den dag då ett beslut genom automatiserad behandling senast skulle ha kunnat fattas. Med avseende på de fall då frågan gäller tilläggsavgift, föreslår regeringen att Skatteverkets beslut ska fattas senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats.

Regeringens förslag: Regeln om när en begäran om omprövning senast ska komma in, för det fall den skattskyldige betalat trängselskatt utan uppmaning, tas bort. En tidsfrist införs inom vilken Skatteverket får meddela omprövningsbeslut på eget initiativ. Tidsfristen är densamma som fristen för de skattskyldiga att begära omprövning och löper ut 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan. En begäran om omprövning av ett beslut om rättelse som Vägverket har fattat eller av ett omprövningsbeslut som Skatteverket har fattat på eget initiativ ska ges in till Skatteverket senast 60 dagar efter beslutsdagen. Om den skattskyldige har begärt omprövning av ett beslut om tilläggsavgift, får Skatteverket till den skattskyldiges fördel ompröva det beskattningsbeslut som föregått tilläggsavgiften, även om tiden har gått ut för att begära omprövning av beskattningsbeslutet.

Promemorians förslag: Promemorians förslag överensstämmer med regeringens beträffande borttagande av regeln om när en begäran om omprövning senast ska komma in, för det fall den skattskyldige betalat trängselskatt utan uppmaning. Vidare överensstämmer promemorians förslag med regeringens såvitt gäller införande av en tidsfrist inom vilken Skatteverket får meddela omprövningsbeslut på eget initiativ. I promemorians förslag är tidsfristen för de skattskyldiga att begära omprövning generellt bestämd till 60 dagar efter beslutsdagen.

Remissinstanserna: *Skatteverket* anser att tidsfristen för omprövning på Skatteverkets initiativ bör bestämmas i likhet med fristen för överklagande, dvs. utifrån dagen för det beslut som omprövas.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om bland annat omprövning av beslut finns i 15 § lagen (2004:629) om trängselskatt. Skatteverket ska ompröva och meddela beslut om trängselskatt eller tilläggsavgift om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl. Skatt eller avgift som därvid har beslutats ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

Om trängselskatt har betalats utan föregående betalningsuppmaning, ska en begäran om omprövning ha kommit in till Skatteverket senast tre veckor efter det att betalningen har skett. I annat fall ska en begäran om omprövning ha kommit in till Skatteverket senast 60 dagar efter det att beslut om expeditionsavgift eller tilläggsavgift har fattats.

Eftersom en följd av regeringens förslag i denna proposition är att skattskyldiga alltid ska underrättas om beskattningsbeslut (se avsnitt 4.1 och 4.6), saknas behov av den nuvarande regeln om vid vilken tidpunkt en begäran om omprövning ska komma in, när den skattskyldige betalat trängselskatten utan uppmaning. Regeln kan därför tas bort.

I nuvarande bestämmelser anges inte inom vilken tid Skatteverket får meddela beslut om omprövning på eget initiativ. Regeringen anser att en tidsfrist bör uppställas, bland annat för att skapa förutsebarhet för de skattskyldiga.

Det är lämpligt att Skatteverket har samma tidsfrist som de skattskyldiga när det gäller omprövningar. Fristen bör bestämmas så att sista dagen för beslut respektive för begäran om omprövning infaller i någor-

lunda nära anslutning till de skattepliktiga passager som beslutet avser. Tidsfristen för både Skatteverket och de skattskyldiga bör vidare bestämmas så att en yttersta tidsgräns gäller för omprövningsärenden. Det torde finnas ett värde för den skattskyldige att veta att någon ändring inte kommer att kunna ske av ett beslut när den egna fristen för att ge in en begäran om omprövning har gått till ända.

Mot denna bakgrund anser regeringen att fristen för de skattskyldiga att begära omprövning, liksom för Skatteverket att fatta omprövningsbeslut på eget initiativ, bör bestämmas till 60 dagar och utgå från det första beslutet som fattats i frågan. För det fall Skatteverket har fattat ett omprövningsbeslut på eget initiativ bör den skattskyldige ha möjlighet att begära omprövning även av detta beslut. Tidsfristen för att begära omprövning av ett beslut om rättelse av Vägverket bör också vara oberoende av tidpunkten för när det ursprungliga beslutet fattades. Regeringen föreslår att tidsfristen för nu angivna fall bestäms till 60 dagar efter beslutsdagen.

Om en skattskyldig i rätt tid har begärt omprövning av ett beslut om tilläggsavgift bör det, enligt regeringens mening, alltid finnas möjlighet för Skatteverket att till fördel för den skattskyldige också ompröva det bakomliggande beskattningsbeslutet, dvs. även om tiden har gått ut för den skattskyldige att begära omprövning av det beslutet. Regeringen föreslår därför att det införs en bestämmelse med detta innehåll.

4.6 Undantag från förvaltningslagens bestämmelser om underrättelse och motivering av beslut

Regeringens förslag: Undantaget från bestämmelserna i förvaltningslagen om underrättelse och motivering av beslut tas bort.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Justitieombudsmannen* tillstyrker förslaget. Övriga instanser tar inte upp frågan.

Skälen för regeringens förslag: I samband med att trängelskatten återinfördes i Stockholm infördes ett undantag från bestämmelserna i förvaltningslagen (1986:223) om underrättelse och motivering av myndighets beslut (prop. 2006/07:109, bet. 2006/07:SkU19, rskr. 2006/07:212).

Som grund för undantaget angavs bland annat att kostnaderna för utskick och administration skulle bli betydande om varje skattskyldig skulle underrättas om beslutet (prop. 2006/07:109, s. 24). Undantaget motiverades även med att den rättsförlust som kan drabba den enskilde bedömdes vara begränsad i förhållande till de administrativa kostnaderna.

När det nu föreslås att beskattningsbeslut ska avse kalendermånad finns det inte längre något behov av undantagsregeln. Regeringen föreslår därför att den tas bort.

Regeringens förslag: Bestämmelserna om dröjsmålsavgift i vägtrafikskattelagen förtydligas så att det klart framgår att det är Skatteverket som ska ompröva beslut om dröjsmålsavgift.

Ett undantag från förvaltningslagens regler om rättelse och omprövning införs beträffande beslut om vägtrafikskatt av Vägverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens i den del som avser förtydligande av bestämmelserna om dröjsmålsavgift. Promemorian innehåller inget förslag beträffande undantag från förvaltningslagen.

Remissinstanserna: *Skatteverket* tillstyrker förslaget om förtydligande av bestämmelserna om dröjsmålsavgift. Övriga instanser tar inte upp frågan.

Skälen för regeringens förslag: Av 1 kap. 7 § vägtrafikskattelagen (2006:227) framgår att vad som sägs i lagen om vägtrafikskatt även gäller dröjsmålsavgift och ränta. Enligt bestämmelserna i 4 kap. vägtrafikskattelagen är det Skatteverket som ska ompröva ett beslut om vägtrafikskatt, och således även beslut om dröjsmålsavgift.

I den numera upphävda fordonsskattelagen (1988:327) fanns det i 63 § en bestämmelse som angav att beskattningsmyndigheten fick medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift om det fanns särskilda skäl. När reglerna om dröjsmålsavgift överfördes till vägtrafikskattelagen slopades denna bestämmelse eftersom den bedömdes som överflödigt. Möjligheten att befria från dröjsmålsavgift följde i stället direkt av reglerna i 6 § lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift, se prop. 2005/06:65, s. 132.

Enligt 6 § lagen om dröjsmålsavgift är det dock den myndighet som har beslutat om avgiften som får befria från betalningsskyldigheten. När det gäller vägtrafikskatten fattas automatiserade grundbeslut av Vägverket för Skatteverkets räkning, se 1 kap. 2 § och 4 kap. 1 § vägtrafikskattelagen.

Det har således uppkommit en konflikt mellan regelsystemen. Enligt bestämmelserna i vägtrafikskattelagen ska Skatteverket ompröva beslut om dröjsmålsavgift, men enligt lagen om dröjsmålsavgift är det Vägverket som ska besluta om befrielse från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift. Av förarbetena till vägtrafikskattelagen framgår att någon förändring av tidigare gällande ordning inte varit avsedd utan att Skatteverket ska vara den myndighet som omprövar och befriar från dröjsmålsavgift. Det står därmed klart att avsikten även varit att behålla den särskilda möjligheten till befrielse från dröjsmålsavgift vid särskilda skäl som fanns i fordonsskattelagen. Denna befrielsemöjlighet ska således finnas vid sidan av den ordinära rätten till omprövning enligt bestämmelserna i 4 kap. vägtrafikskattelagen. Med hänsyn till det sagda föreslås att ett nytt tredje stycke införs i 5 kap. 17 § vägtrafikskattelagen där Skatteverkets möjlighet att befria från dröjsmålsavgift anges. Bestämmelsen motsvarar 6 § lagen om dröjsmålsavgift och den tidigare gällande 63 § fordonsskattelagen.

När det gäller vägtrafikskatt finns i vägtrafikskattelagen en uppdelning av beslutsbefogenheter mellan Vägverket och Skatteverket som motsvarar uppdelningen i lagen (2004:629) om trängselskatt, se avsnitt 4.2. Som en del i uppdelningen anges i 4 kap. 1 § andra stycket vägtrafikskattelagen att Vägverket ska rätta beslut som har blivit uppenbart oriktiga på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen.

På motsvarande sätt som anges i avsnitt 4.2 beträffande lagen om trängselskatt anser regeringen att Vägverkets beslut om vägtrafikskatt inte bör kunna bli föremål för rättelse eller omprövning med stöd av bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223). För att utsluta en sådan tillämpning föreslår regeringen att ett undantag från dessa bestämmelser också införs i vägtrafikskattelagen.

6 Ikraftträdande

Regeringens förslag: De nya reglerna träder i kraft den 1 juli 2008.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Kronofogdemyndigheten* anser att den föreslagna tidpunkten för ikraftträdande är väl avvägd. *Vägverket* förordar att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2009, för att verket ska få tillräckligt lång tid på sig att utforma tekniska system och handläggningsrutiner. *Sveriges Kommuner och Landsting* anser att ikraftträdandet måste kunna tidigareläggas väsentligt och i vart fall kunna flyttas fram till den 1 april 2008. Även *Biluthyrarnas Riksförbund* anser att införandet av ändringarna bör tidigareläggas, om möjligt till den 1 januari 2008 och annars till tidigast möjliga datum.

Skälen för regeringens förslag: De föreslagna ändringarna i lagen om trängselskatt innebär administrativa förbättringar såväl för de skattskyldiga som för de berörda myndigheterna. Det är därför angeläget att de införs så snart det är möjligt. Samtidigt måste de beslutande myndigheterna få tillräcklig tid på sig att bland annat ändra sina tekniska system. Annat har inte framkommit än att detta kan ske med bibehållen rätts-säkerhet om de nya reglerna träder i kraft den 1 juli 2008. Ett tidigare ikraftträdande är däremot inte möjligt. Regeringen föreslår därför att reglerna ska träda i kraft sagda datum. De kommer därmed, eftersom juli är en betalningsfri månad, att tillämpas första gången på de skattepliktiga passager som sker under augusti 2008.

7 Konsekvenser av förslaget

7.1 Effekter för de skattskyldiga

De föreslagna ändringarna av systemet för debitering och betalning av trängselskatt kommer att innebära fördelar för den stora merparten av de skattskyldiga. Alla skattskyldiga kommer att underrättas om ett beskattningsbeslut per månad och bil och i beslutet redovisas de skäl som utgör

grund för beslutet. Sista inbetalningsdag för skatten är den sista dagen i andra kalendermånaden efter den månad som beslutet avser och det datum som gäller ska tydligt framgå av beskattningsbeslutet.

Omständigheterna med utebliven avisering och kort betalningsfrist, som tidigare kritiserats, kommer nu att undanröjas. Det kommer att bli lättare för de skattskyldiga att betala trängselskatt. Inte minst underlättas administrationen för små och mellanstora företag. Antalet oavsiktliga försenade betalningar torde minska avsevärt. Olägenheten att behöva betala mitt i en kalendermånad undanröjs eftersom sista inbetalningsdag nu kommer att bli den sista dagen i en månad. De skattskyldiga behöver inte längre betala expeditiionsavgift.

Undantaget från förvaltningslagens (1986:223) regler om underrättelse och motivering av beslut tas bort. Rättssäkerheten för de enskilda förbättras genom att alla underrättas om ett motiverat beslut.

En eventuell nackdel för de skattskyldiga har identifierats. När månadsdebiteringen skickas ut till de skattskyldiga kan det bli en mycket hög belastning på Vägverkets kundtjänst. Det kan förmodas att ärenden där skattskyldiga efterfrågar bildmaterial m.m. kommer att koncentreras till vissa tidpunkter. Det kan därmed också bli svårare för den enskilde att komma fram och få sin fråga besvarad direkt om inte Vägverket har full beredskap för denna ökning. En ökad belastning på Vägverkets kundtjänst kan också uppstå i samband med restföring av obetalda trängselskatter och tilläggsavgifter.

7.2 Offentligfinansiella effekter

I prop. 2006/07:109 om införande av trängselskatt i Stockholm beräknades de totala intäkterna till 740 miljoner kronor per år (s. 29). Intäkterna från själva trängselskatten torde inte ändras genom de nu föreslagna ändringarna beträffande beskattningsbeslut och betalningsrutiner. Möjligen kan den initiala fullgörandegraden öka något med hänsyn till att antalet oavsiktliga fel avseende betalningarna minskar. En marginell negativ ränteeffekt kan uppkomma för staten i och med att betalningsperioderna förlängs.

Expeditions- och tilläggsavgifterna beräknades i prop. 2006/07:109 (s. 29) uppgå till 50 miljoner kronor per år. Expeditionsavgiften kommer nu att tas bort och tilläggsavgiften ska höjas. Intäkterna från tilläggsavgiften beräknas uppgå till cirka 90 miljoner kronor per år i det nya systemet. Jämfört med bedömningen i prop. 2006/07:109 beräknas bruttointäkterna från trängselskatten därmed bli cirka 40 miljoner kronor högre per år.

Av myndigheterna är det Vägverket som har störst kostnader för hantering av trängselskatten. För Vägverkets del bör månadsdebitering av trängselskatt med tillhörande avisering minska komplexiteten i systemet, minska behovet av övervakning av de finansiella flödena och totalt sett medföra lägre transaktionskostnader. På kort sikt kommer dock kostnaderna för systemutveckling och kundtjänst att öka.

Avskaffandet av expeditiionsavgiften och ett förmodat minskat antal tilläggsavgifter kommer att medföra minskade kostnader för Vägverket avseende utskriften och postbefordran. Relativt omgående skulle utskick

av beskattningsbeslut kunna hanteras inom ramen för Vägverkets system för fordonsskatt. Inom detta område finns ett etablerat och effektivt system som i dag hanterar ungefär samma beslutsvolym som kan uppskattas för trängselskatten. På lite längre sikt skulle även betalningsutredningar och övriga betalningsrelaterade ärenden för trängselskatten kunna integreras med kundtjänsten avseende fordonsskatten, vilket kan antas innebära en minskning av de totala kostnaderna.

Enligt Vägverkets beräkningar kommer ett system med månadsdebiteringar av trängselskatten att minska de totala driftskostnaderna med cirka 9 miljoner kronor per år. För det första året tillkommer emellertid en kostnad om åtminstone 25 miljoner kronor för att anpassa systemet till de nya reglerna. För 2008 kommer därför driftskostnaderna att öka med drygt 20 miljoner kronor.

Skatteverkets kostnader för att administrera trängselskatten beräknas till cirka 7,7 miljoner kronor för 2007 och beräknas därefter uppgå till 11,5 miljoner kronor årligen. Under de sju månader då försöket med trängselskatt var aktivt hanterade Skatteverket cirka 16 000 omprövningar. Av dessa ärenden avsåg uppskattningsvis en tredjedel expeditionsavgiften eller andra frågor relaterade till betalningsrutinerna. Med ett nytt system med månadsdebiteringar och avisering av det ursprungliga beslutet kommer med all sannolikhet antalet ärenden kopplade till sanktionsavgift på grund av sen betalning att minska. Även antalet ärenden om felaktiga passager kommer förmodligen att bli färre, men ett ärende kan i stället avse felaktiga passager under flera dagar. Det är därmed inte givet att Skatteverkets tidsåtgång för att behandla ärendena minskar i samma relation som antalet ärenden. Verkets kostnader kommer troligtvis att påverkas endast marginellt.

Förslaget bedöms medföra endast marginella effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Kronofogdemyndighetens kostnader för att hantera trängselskatten beräknas uppgå till 2,3 miljoner kronor per år. Kronofogdemyndigheten bör få minskade indrivningskostnader med anledning av att antalet beslut, och därmed antalet indrivningsärenden, minskar. En förlängning av den period som beskattningsbeslutet omfattar innebär att antalet beskattningsbeslut minskar. Detta medför påtagliga förenklingar bland annat när det gäller indrivning av obetald trängselskatt. I princip ska varje dagligt beskattningsbeslut som inte leder till betalning lämnas för indrivning. Av indrivningsadministrativa skäl är det således av stor vikt att kunna sammanföra betalningen av trängselskatten till längre perioder. Med ett beskattningsbeslut per kalendermånad uppnås en sådan ordning, vilket innebär att antalet ärenden som lämnas för indrivning till Kronofogdemyndigheten bör minska avsevärt.

När det gäller kostnader för ändringar i de tekniska stöden bedömer Kronofogdemyndigheten att dessa inte medför behov av ytterligare medel eftersom de föreslagna lagändringarna väntas leda till en viss minskning av portokostnaderna för underrättelser enligt utsökning-balken.

De ekonomiska konsekvenserna av föreliggande proposition samt därav följande anslagsförändringar kommer att behandlas i proposition om tilläggsbudget 1 för 2008.

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift

9 §

Beslut om överlastavgift fattas enligt 8 § av länsstyrelsen. Tillägget i 9 § görs för att ändringen i 5 kap. 17 § tredje stycket vägtrafikskattelagen (2006:227) inte ska medföra någon förändring av detta förhållande.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

2 §

Ändringen i paragrafen är föranledd av att bestämmelserna om expeditionavgift tas bort och av att bestämmelserna till grund för omprövning av beslut flyttas till 15 a §. I övrigt görs en redaktionell ändring av bestämmelsen.

3 a §

Undantaget från förvaltningslagens (1986:223) bestämmelser om under rättelse och motivering avseende beslut tas bort eftersom det inte längre finns något behov av ett undantag. Se vidare kommentar i avsnitt 4.6.

Ett undantag från 26 och 27 §§ förvaltningslagen införs beträffande Vägverkets beslut. Denna bestämmelse behandlas i avsnitt 4.2.

11 §

I *första stycket* anges att beskattningsbeslut ska avse en kalendermånad i stället för ett kalenderdygn samt att beslut ska fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt.

Bestämmelsen i *andra stycket*, som är ny, tar sikte på situationer då en bil bytt ägare under den aktuella kalendermånaden. I dessa fall ska, om skattepliktiga passager har gjorts såväl under den förre som den nye ägarens innehavstid, beskattningsbeslut fattas för varje skattskyldig. Det kan således med avseende på en kalendermånad fattas fler än ett beskattningsbeslut för en och samma bil men gentemot olika skattskyldiga. Begreppet ”person” i lagtexten avser såväl fysisk som juridisk person.

I paragrafen görs dessutom ett tillägg i form av ett nytt *tredje stycke*. I detta anges att beskattningsbeslut enligt 2 § andra stycket, dvs. beslut av Vägverket genom automatiserad behandling, ska fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som avses med beslutet. Ett beskattningsbeslut som avser januari ska således fattas senast den 20 februari.

Bestämmelsen i det nuvarande andra stycket i paragrafen flyttas, med viss justering, till den nya 14 a §.

De nya bestämmelserna i 11 § behandlas i avsnitt 4.1.

12 §

Betalningstiden för trängselskatt som bestämts i beslut av Vägverket genom automatiserad behandling enligt 2 § andra stycket ändras. Skatten

ska ha betalats senast den sista dagen i andra kalendermånaden efter den månad som beskattningsbeslutet avser. Skatt som påförts genom ett beskattningsbeslut som avser januari ska således betalas senast den 31 mars.

I bestämmelsen förtydligas att den betalningsfrist som här anges avser skatt som har beslutats av Vägverket enligt 2 § andra stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.1.

Upphävandet av 13 §

Paragrafen upphävs eftersom expeditionsavgiften tas bort. Se vidare kommentar i avsnitt 4.3.

14 §

I *första stycket* ändras hänvisningarna till de bestämmelser som anger frister för betalning. Hänvisningen till 12 § avser sista betalningsdag för skatt som påförts av Vägverket. Av 15 § andra stycket och den nya 15 a § andra stycket framgår sista betalningsdag för skatt som påförts genom beslut av Skatteverket.

Tilläggsavgiften höjs från 200 kronor till 500 kr.

Första stycket ändras vidare på så sätt att tilläggsavgift för en kalendermånad får påföras en skattskyldig högst en gång per bil. Därmed saknas anledning att behålla den nuvarande sista meningen i första stycket om maximalt belopp för tilläggsavgift under en månad.

Trängselskatt för passager som gjorts med en viss bil under en kalendermånad kan komma att påföras den skattskyldige dels genom beslut av Vägverket, dels genom omprövningsbeslut av Skatteverket. Om den skattskyldige i ett sådant fall underlåter att i rätt tid betala skatten enligt båda besluten kan, enligt regeln om begränsning av antalet tilläggsavgifter, endast en tilläggsavgift påföras. Om en bil som har använts för skattepliktiga passager bytt ägare under den aktuella kalendermånaden och såväl den förre som den nye ägaren underlåtit att betala trängselskatt i rätt tid, kan tilläggsavgift påföras dem båda.

I paragrafen införs ett nytt *andra stycke*. I detta anges att beslut om tilläggsavgift enligt 2 § andra stycket, dvs. beslut av Vägverket genom automatiserad behandling, ska fattas senast 20 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats.

Bestämmelsen i det nuvarande andra stycket i paragrafen flyttas till *tredje stycket* samt ändras med anledning av att bestämmelserna om expeditionsavgift tas bort.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.3.

14 a §

Innehållet i paragrafen, som är ny, motsvarar den nuvarande bestämmelsen i 11 § andra stycket, dock med vissa redaktionella ändringar. Bestämmelsen har flyttats för att uppnå bättre systematik i lagtexten.

15 §

Innehållet i *första meningen i första stycket*, som till viss del motsvarar nuvarande regel i första stycket, innebär ett förtydligande om att Skatteverket kan fatta beslut i en fråga om trängselskatt eller tilläggsavgift om Vägverket dessförinnan inte fattat något beslut genom automatiserad be-

handling. Bestämmelsen har utformats med 4 kap. 2 § tredje stycket vägtrafikskattelagen (2006:227) som förebild.

I *andra meningen* i första stycket anges att beslut av Skatteverket i de fall som avses i första meningen ska fattas inom viss tid. Om frågan avser trängselskatt får Skatteverket fatta beslut senast 60 dagar efter den dag då Vägverket senast skulle ha kunnat fatta ett beslut genom automatiserad behandling enligt 2 § andra stycket. Om frågan gäller tilläggsavgift får Skatteverket fatta beslut senast 60 dagar efter den dag då skatten skulle ha betalats.

I *andra stycket* har vissa redaktionella ändringar gjorts.

Innehållet i det nuvarande första stycket har i den del som utgör grund för omprövning av beslut flyttats, med viss ändring, till den nya 15 a §. Innehållet i det nuvarande tredje stycket har, med vissa ändringar, flyttats till den nya 15 b §.

Bestämmelserna i 15 § behandlas i avsnitt 4.4.

15 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa bestämmelser angående Skatteverkets omprövning av beslut.

I *första stycket* återfinns, med viss ändring, den nuvarande regeln i 15 § första stycket. Ändringen innebär i huvudsak att bestämmelsen endast avser omprövningsbeslut.

Andra stycket innehåller en regel om betalningstid. Bestämmelsen, som motsvarar nuvarande regel i 15 § andra stycket, tar sikte på fall då ytterligare trängselskatt eller tilläggsavgift har påförts genom omprövningsbeslut. Betalning av det ytterligare beloppet ska ske senast 30 dagar efter beslutsdagen.

15 b §

I paragrafen, som är ny, finns bl.a. bestämmelser om tidsfrister för omprövning.

Första stycket i paragrafen innehåller en ny regel om frist för Skatteverket att på eget initiativ ompröva ett beslut. Ett sådant omprövningsbeslut ska fattas senast 60 dagar efter det första beslutet som fattats i frågan. Detta innebär t.ex. att om Vägverket fattat ett beslut om trängselskatt genom automatiserad behandling den 20 mars, så har Skatteverket tid på sig till och med den 19 maj att fatta omprövningsbeslut på eget initiativ. Eftersom fristen räknas från det första beslutet i frågan finns en yttersta tidsgräns för när omprövningsbeslut får fattas.

Innehållet i paragrafens *andra stycke* motsvarar nuvarande regler i 15 § tredje stycket och anger den tid inom vilken skattskyldiga kan begära omprövning av beslut. En sådan begäran ska enligt första meningen ha kommit in till Skatteverket senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan. Tidsfristen överensstämmer med Skatteverkets frist för att fatta omprövningsbeslut på eget initiativ.

Av andra meningen i tredje stycket framgår att en särskild tidsfrist gäller för skattskyldiga att begära omprövning av sådana omprövningsbeslut som Skatteverket har fattat på eget initiativ. I dessa fall ska den skattskyldiges begäran ha kommit in till Skatteverket senast 60 dagar efter beslutsdagen. Samma tidsfrist, dvs. 60 dagar efter beslutsdagen, gäller för skattskyldiga att begära omprövning av beslut om rättelse som

fattats av Vägverket. Denna bestämmelse får betydelse särskilt då Vägverket genom rättelse påfört en skattskyldig ytterligare skatt.

Tredje stycket i paragrafen innehåller en ny regel som ger möjlighet för Skatteverket, efter att den skattskyldige begärt omprövning av ett beslut om tilläggsavgift, att till den skattskyldiges fördel ompröva det bakomliggande beskattningsbeslutet. Detta gäller även om tiden har gått ut för den skattskyldige att begära omprövning av beskattningsbeslutet. Bestämmelsen ger således förutsättningar för Skatteverket att ändra ett felaktigt beskattningsbeslut till fördel för den skattskyldige, även om denne endast begärt omprövning av ett efterföljande beslut om tilläggsavgift. Omprövningen av beskattningsbeslutet ska göras samtidigt som omprövningen av beslutet om tilläggsavgift.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.5.

17 §

Ändringen är föranledd av att bestämmelserna om expeditionsavgift tas bort.

18 §

Ändringen är föranledd av att bestämmelserna om expeditionsavgift tas bort.

19 §

Ändringen är föranledd av att bestämmelser om omprövning av beslut, som tidigare fanns i 15 §, nu anges i 15 a §.

8.3 Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)

4 kap.

1 §

Tredje stycket är nytt. Det innehåller ett undantag från 26 och 27 §§ förvaltningslagen beträffande Vägverkets beslut om vägtrafikskatt.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.

5 kap.

17 §

Tredje stycket är nytt. Stycket har införts för att klargöra att det är Skatteverket som ska besluta om befrielse från skyldighet att betala dröjsmålsavgift.

Bestämmelsen i nuvarande tredje stycket har flyttats till *fjärde stycket*. Bestämmelsen har ändrats så till vida att 6 § lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift har undantagits från tillämpningen. Den undantagna bestämmelsen omfattas i sak av det nya tredje stycket.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.

Lagförslag i promemorian Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.

Prop. 2007/08:52
Bilaga 1

Förslag till lag om ändring av lagen (2004:629) om trängselskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:629) om trängselskatt¹
dels att 3 a och 13 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 13 § skall utgå,
dels att 2, 11, 12, 14, 15, 17 och 18 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Skatteverket är beskattningsmyndighet.

För beskattningsmyndighetens räkning skall Vägverket, genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, besluta om trängselskatt, *expeditionsavgift* och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av sådan skatt och avgift, om inte annat följer av 15 eller 20 §.

För beskattningsmyndighetens räkning skall Vägverket, genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, besluta om trängselskatt och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av sådan skatt och avgift, om inte annat följer av 15 eller 20 §.

11 §

Ett beskattningsbeslut skall fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt. Varje beslut skall avse *ett kalenderdygn*.

Ett beskattningsbeslut skall fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt. Varje beslut skall avse *en kalendermånad. Till beslutet skall fogas en sammanställning av månadens skattepliktiga passager.*

Om beslut om skatt eller avgift har blivit uppenbart oriktigt på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, skall den myndighet hos vilken behandlingen utförts besluta om rättelse.

12 §²

Trängselskatt skall *utan uppmaning betalas* senast den *fyrtionde* dagen efter den *dag* som *skattskyldigheten har inträtt*.

Trängselskatt skall *ha betalats* senast den *sista dagen i kalendermånaden* efter den *månad* som *beskattningsbeslutet avser*.

14 §³

Om trängselskatt *eller expeditonsavgift* inte betalas inom den

Om trängselskatt inte betalas inom den tid som *anges* i 12 §

¹ Senaste lydelse av 3 a och 13 §§ 2007:616.

² Senaste lydelse 2006:334.

³ Senaste lydelse 2007:616.

tid som *angetts* i en *uppmaning enligt 13 § första stycket* eller den tid som anges i 15 § *andra stycket*, skall en särskild avgift (tilläggsavgift) påföras den skattskyldige med 200 kronor. Tilläggsavgift får påföras högst en gång per bil och kalenderdygn. Den sammanlagda tilläggsavgiften för en skattskyldig får inte överstiga 2 000 kronor per bil under en kalendermånad.

Tilläggsavgift, obetald trängselskatt och obetald expeditionavgift skall betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

eller den tid som anges i 15 § *fjärde stycket*, skall en särskild avgift (tilläggsavgift) påföras den skattskyldige med 500 kronor. Tilläggsavgift får påföras högst en gång per bil och kalendermånad.

Tilläggsavgift och obetald trängselskatt skall betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

15 §⁴

Beskattningsmyndigheten skall ompröva och meddela beslut om sådan skatt eller avgift som avses i 11–14 §§, om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl.

Skatt eller avgift som har beslutats enligt första stycket skall betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

Om trängselskatt har betalats utan föregående betalningsuppmaning, skall en begäran om omprövning ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast tre veckor efter det att betalningen har skett. I annat fall skall en begäran om omprövning ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 60 dagar efter det att beslut om expeditionavgift eller tilläggsavgift har fattats.

Beskattningsmyndigheten skall ompröva beslut om sådan skatt eller avgift som avses i denna lag, om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl.

En begäran om omprövning skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 60 dagar efter beslutsdagen. När beskattningsmyndigheten på eget initiativ omprövar ett beslut enligt första stycket, skall omprövningsbeslutet meddelas inom 60 dagar efter det första beslutet.

Om något beslut i en fråga enligt denna lag inte har fattats, får beskattningsmyndigheten besluta i frågan senast 60 dagar efter det att skattskyldigheten enligt 9 § har inträtt. Om beslutet avser ett beslut om tilläggsavgift, skall fristen i stället löpa från

⁴ Senaste lydelse 2007:616.

dagen för beslutet om trängsel-
skatt.

*Skatt eller avgift som har
beslutats enligt första eller tredje
stycket skall betalas senast 30
dagar efter beslutsdagen.*

17 §⁵

Bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a §§ samt 19 kap. 6 § första och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483) skall tillämpas i fråga om anstånd med betalning av skatt och avgift enligt denna lag. Med *skatt avses även expeditonsavgift och med skattetillägg* skall då i stället avses tilläggsavgift.

Bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a §§ samt 19 kap. 6 § första och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483) skall tillämpas i fråga om anstånd med betalning av skatt och avgift enligt denna lag. Med skattetillägg skall då i stället avses tilläggsavgift.

18 §

Beskattningsmyndigheten får, självmant eller efter ansökan av den skattskyldige, besluta att trängselskatt, *expeditonsavgift* eller tilläggsavgift helt eller delvis inte skall tas ut, eller skall återbetalas, om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften.

Beskattningsmyndigheten får, självmant eller efter ansökan av den skattskyldige, besluta att trängselskatt eller tilläggsavgift helt eller delvis inte skall tas ut, eller skall återbetalas, om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁵ Senaste lydelse 2006:241.

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 17 § vägtrafikskattelagen (2006:227) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

17 §

En avgift (*dröjsmålsavgift*) skall tas ut för varje fordon där vägtrafikskatt inte betalas inom den tid och i den ordning som har bestämts enligt denna lag.

Om anstånd med betalning av skatten har beviljats enligt 8 eller 9 §, skall dröjsmålsavgift tas ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens slut.

Skatteverket får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift, om det finns särskilda skäl.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

I övrigt gäller bestämmelserna i 1–5 och 7 §§ lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

Förteckning över remissinstanserna avseende promemorian Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.

Efter remiss har följande instanser lämnat yttrande över promemorians förslag: Datainspektionen, Domstolsverket, Föreningen Gröna Bilister, Justitiekanslern, Justitieombudsmannen, Kamrarrätten i Stockholm, Konkurrensverket, Konsumentverket, Länsrätten i Stockholms län, Motorbranschens Riksförbund, Motormännens Riksförbund, Naturvårdsverket, Stockholms Handelskammare, Skatteverket, Stockholms kommun, Stockholms läns landsting, Svensk Handel, Svenska Naturskyddsföreningen, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Transportindustriförbund, Sveriges Åkeriföretag samt Vägverket.

Yttrande har också inkommit från: Biluthyrarnas Riksförbund och Kronofogdemyndigheten.

Följande remissinstanser har avstått från att yttra sig eller har inte svarat: BIL Sweden, Biltrafikens Arbetsgivareförbund, Nature Associates, Stockholms Hantverksförening, Storstockholms lokaltrafik AB, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Lokaltrafikföreningen, Svenska Taxiförbundet, Svenska Transportarbetarförbundet, Svenskt Näringsliv samt Sveriges Köpmannaförbund.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:629) om trängselskatt¹
dels att 13 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 13 § ska utgå,
dels att 2, 3 a, 11, 12, 14, 15 och 17–19 §§ samt rubriken närmast före
 15 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 14 a, 15 a och
 15 b §§, samt närmast före 14 a och 15 a §§ nya rubriker av följande
 lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Skatteverket är beskattningsmyndighet.

För beskattningsmyndighetens räkning *skall* Vägverket, genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, besluta om trängselskatt, *expeditionsavgift* och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av sådan skatt och avgift, om inte annat följer av 15 eller 20 §.

För beskattningsmyndighetens räkning *ska* Vägverket, genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, besluta om trängselskatt och tilläggsavgift samt verkställa uppbörd av sådan skatt och avgift, om inte annat följer av 15, 15 a eller 20 §.

3 a §²

Bestämmelserna i 20 § första stycket och 21 § förvaltningslagen (1986:223) *skall* inte tillämpas i fråga om

1. *beslut enligt 11 § första stycket denna lag, eller*

2. *sådana beslut enligt 11 § andra stycket denna lag som innebär att skatt inte skall tas ut eller att skatt skall tas ut med ett lägre belopp.*

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) *ska* inte tillämpas i fråga om *Vägverkets beslut enligt denna lag.*

11 §

Ett beskattningsbeslut skall fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt. Varje beslut *skall* avse *ett kalenderdygn.*

Beskattningsbeslut ska fattas för varje bil, för vilken skattskyldighet enligt 9 § har inträtt. Varje beslut *ska* avse *en kalendermånad.*

¹ Senaste lydelse av 13 § 2007:616.

² Senaste lydelse 2007:616.

Om beslut om skatt eller avgift har blivit uppenbart oriktigt på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, skall den myndighet hos vilken behandlingen utförts besluta om rättelse.

Om det under en kalendermånad finns fler än en skattskyldig för bilen, ska ett beskattningsbeslut fattas för varje skattskyldig.

Beskattningsbeslut enligt 2 § ska fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som beslutet avser.

12 §³

Trängselskatt skall utan uppmaning betalas senast den fjortonde dagen efter den dag som skattskyldigheten har inträtt.

Trängselskatt ska betalas senast den sista dagen i andra kalendermånaden efter den månad som beskattningsbeslutet avser.

14 §⁴

Om trängselskatt eller expeditionsavgift inte betalas inom den tid som angetts i en uppmaning enligt 13 § första stycket eller den tid som anges i 15 § andra stycket, skall en särskild avgift (tilläggsavgift) påföras den skattskyldige med 200 kronor. Tilläggsavgift får påföras högst en gång per bil och kalenderdygn. Den sammanlagda tilläggsavgiften för en skattskyldig får inte överstiga 2 000 kronor per bil under en kalendermånad.

Om trängselskatt inte betalas inom den tid som anges i 12 §, 15 § tredje stycket eller 15 a § andra stycket, ska en särskild avgift (tilläggsavgift) påföras den skattskyldige med 500 kronor. Tilläggsavgift får påföras en skattskyldig högst en gång per bil och kalendermånad.

Beslut om tilläggsavgift enligt 2 § ska fattas senast 20 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats.

Tilläggsavgift, obetald trängselskatt och obetald expeditionsavgift skall betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

Tilläggsavgift och obetald trängselskatt ska betalas senast 30 dagar efter dagen för beslutet om tilläggsavgift.

Rättelse

14 a §

Om skatt eller avgift som har beslutats enligt 2 § har blivit uppenbart oriktig på grund av

³ Senaste lydelse 2006:334.

⁴ Senaste lydelse 2007:616.

Omprövning av beslut m.m.

Beslut när skatt eller avgift inte har påförts genom automatiserad behandling

15 §⁵

Beskattningsmyndigheten skall ompröva och meddela beslut om sådan skatt eller avgift som avses i 11–14 §§, om den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl.

Om det inte har fattats något beslut om skatt eller avgift enligt 2, får beskattningsmyndigheten besluta i frågan.

Om frågan avser trängselskatt, får beskattningsmyndigheten fatta beslut senast 60 dagar efter den dag då ett beslut enligt 2 § senast skulle ha kunnat fattas. Om frågan avser tilläggsavgift, får beskattningsmyndigheten fatta beslut senast 60 dagar efter dagen då skatten skulle ha betalats.

Skatt eller avgift som har beslutats enligt första stycket skall betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

Skatt eller avgift som har påförts enligt första stycket ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

Om trängselskatt har betalats utan föregående betalningsuppmaning, skall en begäran om omprövning ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast tre veckor efter det att betalningen har skett. I annat fall skall en begäran om omprövning ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 60 dagar efter det att beslut om expeditionsavgift eller tilläggsavgift har fattats.

Omprövning

15 a §

Beskattningsmyndigheten ska ompröva beslut om skatt eller avgift som avses i denna lag, om

⁵ Senaste lydelse 2007:616.

den skattskyldige begär det eller det finns andra skäl.

Skatt eller avgift som har påförts enligt första stycket ska betalas senast 30 dagar efter beslutsdagen.

15 b §

När beskattningsmyndigheten på eget initiativ omprövar ett beslut, ska omprövningsbeslutet fattas senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan.

En begäran om omprövning ska ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast 60 dagar efter dagen för det första beslutet som fattats i frågan. Om Vägverket har beslutat om rättelse eller om beskattningsmyndigheten på eget initiativ har omprövat ett beslut, ska en begäran om omprövning av beslutet ha kommit in senast 60 dagar efter beslutsdagen.

Om den skattskyldige har begärt omprövning av ett beslut om tilläggsavgift, får beskattningsmyndigheten till den skattskyldiges fördel ompröva det beskattningsbeslut som föregått tilläggsavgiften samtidigt som myndigheten omprövar beslutet om tilläggsavgift. Detta gäller även om tiden för att begära omprövning av beskattningsbeslutet har gått ut.

17 §⁶

Bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a §§ samt 19 kap. 6 § första och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483) skall tillämpas i fråga om anstånd med betalning av skatt och avgift enligt denna lag. Med skatt avses även expeditonsavgift och med skattetillägg skall då i stället avses tilläggsavgift.

Bestämmelserna i 17 kap. 2 och 2 a §§ samt 19 kap. 6 § första och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483) ska tillämpas i fråga om anstånd med betalning av skatt och avgift enligt denna lag. Med skattetillägg ska då i stället avses tilläggsavgift.

⁶ Senaste lydelse 2006:241.

18 §

Beskattningsmyndigheten får, självmant eller efter ansökan av den skattskyldige, besluta att trängselskatt, *expeditionsavgift* eller tilläggsavgift helt eller delvis inte *skall* tas ut, eller *skall* återbetalas, om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften.

Beskattningsmyndigheten får, självmant eller efter ansökan av den skattskyldige, besluta att trängselskatt eller tilläggsavgift helt eller delvis inte *ska* tas ut, eller *ska* återbetalas, om det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut skatten eller avgiften.

19 §⁷

Beslut som avses i 15, 17 och 18 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Beslut som avses i 6 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den sökande eller av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Beslut som avses i 15, 15 a, 17 och 18 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Beslut som avses i 6 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den sökande eller av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 2007:616.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § och 5 kap. 17 § vägtrafikskattelagen (2006:227) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

Vägtrafikskatt beslutas av Vägverket genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Om skatt som har beslutats enligt första stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, *skall* Vägverket rätta beslutet.

Om skatt som har beslutats enligt första stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, *ska* Vägverket rätta beslutet.

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska inte tillämpas i fråga om Vägverkets beslut enligt första stycket.

5 kap.

17 §

En avgift (*dröjsmålsavgift*) *skall* tas ut för varje fordon där vägtrafikskatt inte betalas inom den tid och i den ordning som har bestämts enligt denna lag.

Om anstånd med betalning av skatten har beviljats enligt 8 eller 9 §, *skall* dröjsmålsavgift tas ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens slut.

I övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

En avgift (*dröjsmålsavgift*) *ska* tas ut för varje fordon där vägtrafikskatt inte betalas inom den tid och i den ordning som har bestämts enligt denna lag.

Om anstånd med betalning av skatten har beviljats enligt 8 eller 9 §, *ska* dröjsmålsavgift tas ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens slut.

Skatteverket får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift enligt första stycket, om det finns särskilda skäl.

I övrigt gäller bestämmelserna i 1–5 och 7 §§ lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-01-11

Närvarande: F.d. justitierådet Torkel Gregow, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 13 december 2007 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt,
2. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:229).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Magnus Lundberg.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 januari 2008

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: statsrådet Borg

Regeringen beslutar proposition 2007/08:52 Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.